

Asia: VN/16881/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Edustan

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

muu

Miten esitys vastaa hallitusohjelman tavoitteisiin

1) Tukeeko esitys tavoitteita vahvistaa psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi.

-

2) Tukeeko esitys mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamista kehittämällä perustason mielenterveyspalveluja ja porrasteista hoitomallia?

-

3) Tukeeko esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta?

-

Esityksen mukaan kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen taso sisältäisi yhtenäiset edellytykset tuottavan teoreettisen koulutuksen (30 op) lisäksi menetelmällisten opintojen kokonaisuuden (15 op), joka voisi sisältää koulutusta lyhytinterventioihin tai eri psykoterapiasuuntauksille ja -muodoille yhteisiin terapeuttisiin taitoihin

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen tavoitetta?

-

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus palvelujärjestelmän tarpeiden mukaista koulutusta?

-

Palvelujärjestelmien tarvitsemien lyhytinterventioiden vuosittaiseksi koulutustarpeeksi on arvioitu noin 2 000 - 4 000 koulutettavaa vuodessa. Millaisessa yliopistojen ja hyvinvointialueiden työnjaossa ja yhteistyössä lyhytinterventioiden koulutus tulisi toteuttaa, jotta se toteutuisi määrällisesti ja laadullisesti riittävänä? Mahdollistaako esitys tarkoituksenmukaisen työnjaon ja yhteistyön?

-

Rahoituksesta

Toteuttaako esitetty rahoitusmalli esityksen mukaisen koulutuskokonaisuuden toteuttamista?

-

Muuta huomioita esitettyyn rahoituksen myöntämiseen ja maksamiseen liittyen?

-

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyys

Huomioita ehdotettuun erikoispätevyyteen ja sen rekisteröimiseen liittyen?

-

Muuta huomioitavaa esitykseen liittyen?

Huomiot

Terapiatalo Nosteen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Terapiatalo Nosteen näkemyksen mukaan psykoterapiapalvelujen saatavuuden parantaminen on tärkeä ja kannatettava tavoite. Esityksessä ehdotettu kaksiportainen koulutusmalli sekä erityisesti ensimmäisen koulutusvaiheen maksuttomuus voivat lisätä mielenterveyspalvelujen saatavuutta ja vahvistaa perustason osaamista.

Esitysluonnokseen sisältyy kuitenkin merkittäviä riskejä koulutuksen laadun, yhdenvertaisuuden ja koulutusjärjestelmän toimivuuden kannalta. Erityinen huoli liittyy koulutuksen järjestämisvastuun hajauttamiseen useille toimijoille. Psykoterapiakoulutus edellyttää vahvaa tutkimusperustaista osaamista, yhtenäisiä laatuksiteerejä sekä valtakunnallista ohjausta. Vastuun hajauttaminen lisää riskiä koulutuksen sisällöllisestä pirstaloitumisesta, koulutuksen laadun vaihtelusta sekä alueellisesta eriytymisestä.

Terapiatalo Noste katsoo, että koulutuksen järjestämisvastuun tulee säilyä yliopistoilla. Yliopistovetoinen malli turvaa tutkimusperustaisuuden, yhtenäisen laadunvarmistuksen sekä koulutuksen riippumattomuuden yksittäisistä palvelujärjestelmän toimijoista.

Rahoituksen osalta Terapiatalo Noste katsoo, että rahoitus tulee osoittaa kokonaisuudessaan yliopistoille. Samalla yliopistoille tulee säätää velvollisuus korvata hyvinvointialueille koulutuksen toteuttamisesta, kuten koulutuspotilastyöstä ja ohjauksesta, aiheutuvat kustannukset. Selkeä rahoitusvastuu tukee toimivaa yhteistyötä ja ehkäisee tilanteita, joissa koulutuksen laatu riippuisi alueellisista resursseista.

Lisäksi Terapiatalo Noste korostaa, että psykoterapiakoulutuksen tulee perustua useiden eri viitekehysten ja menetelmien tasapainoiseen kehittämiseen. Esitettyyn malliin sisältyy riski koulutuksen kaventumisesta yksittäisiin lähestymistapoihin, mikä ei vastaa asiakkaiden moninaisiin tarpeisiin eikä tue psykoterapiakentän pitkäjänteistä kehittämistä.

Esityksessä tulee täsmentää, mihin tehtäviin ensimmäisen koulutusportaana suorittaminen antaa pätevyyden. Nykyisellään jää epäselväksi, miten esitetty erikoispätevyys sijoittuu suhteessa nykyisiin ammattirooleihin sosiaali- ja terveydenhuollossa. Epäselvyys voi johtaa työnjaon ongelmiin ja heikentää palvelujärjestelmän toimivuutta.

Koulutuksen käytännön toteutus edellyttää riittäviä resursseja työnohjaukseen, koordinointiin ja koulutuspotilastyöhön. Näiden toteuttamisedellytykset sekä kustannusvastuut tulee määritellä selkeästi, jotta koulutus voidaan toteuttaa laadukkaasti ja yhdenvertaisesti koko maassa.

Terapiatalo Nosteen näkemyksen mukaan esityksen tavoitteet voidaan saavuttaa parhaiten turvaamalla koulutuksen yliopistovetoinen toteutus, selkeä ja keskitetty rahoitusmalli sekä koulutuksen sisällöllinen laatu ja monipuolisuus.

Mika Pekkonen

Lauri Hasanen

Lääketieteellinen johtaja

Toimitusjohtaja

Terapiatalo Noste Oy

Pekkonen Mika
Terapiatalo Noste